

स्व.यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय
पुरस्कार सन २०१९ जाहीर करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
मराठी भाषा विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: रावापु-२०२१/प्र.क्र.१/भाषा-३,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक: २८ जानेवारी, २०२१

वाचा :-

- १) मराठी भाषा विभाग शासन निर्णय क्र.रावापु-१०१२/प्र.क्र.१०४/२०१२/भाषा-३,
दिनांक १० सप्टेंबर, २०१२.
- २) मराठी भाषा विभाग शासन निर्णय क्र.रावापु-१०१४/प्र.क्र.२३/२०१४/भाषा-३,
दिनांक १० सप्टेंबर, २०१४.
- ३) मराठी भाषा विभाग, शासन निर्णय क्र. रावापु-१०१४/प्र.क्र.१२०/२०१४/भाषा-३,
दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र शासनाकडून मराठी भाषेतील उत्कृष्ट मराठी वाङ्मय निर्मितीस स्व.यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय पुरस्कार देण्याची योजना कार्यान्वित आहे. या योजनेअंतर्गत राज्यातील व राज्याबाहेरील ज्या लेखकांनी मराठी भाषेत वाङ्मय निर्मिती केली आहे अशा लेखकांकडून विविध वाङ्मय प्रकारातील पुस्तके स्वीकारण्यात येतात. सन २०१९ या वर्षात निर्मिती करण्यात आलेल्या / प्रथम प्रकाशित झालेल्या मराठी साहित्यास दि.१० सप्टेंबर, २०१२ व दि.२ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार स्व.यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय पुरस्कार-२०१९ जाहीर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

सन २०१९ या वर्षात निर्मिती करण्यात आलेल्या / प्रथम प्रकाशित झालेल्या मराठी साहित्यास स्व.यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय पुरस्कार प्रदान करण्यासाठी गठीत करण्यात आलेल्या परीक्षण समितीच्या निकालपत्रानुसार सदर पुरस्कारासाठी पात्र ठरविण्यात आलेल्या ३४ लेखक / साहित्यिकांची नांवे सोबत जोडण्यात आलेल्या विवरणपत्रातील यादीप्रमाणे जाहीर करण्यास व सदर पुरस्कारासाठी पात्र ठरलेल्या साहित्यिकांना, संदर्भाधीन दिनांक १० सप्टेंबर, २०१२ व दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार संबंधित पुरस्कार प्रदान करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

२. स्व.यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय पुरस्कार - २०१९ करीता प्रदान करावयाच्या पुरस्काराची रोख रक्कम संदर्भाधीन दिनांक १० सप्टेंबर, २०१२ च्या शासन निर्णयातील जोडपत्र -१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे जास्तीत जास्त रु.१,००,०००/- (रुपये एक लक्ष फक्त) व कमीत कमी रु.५०,०००/- (रुपये पन्नास हजार फक्त) असेल. पुरस्काराचे स्वरूप रोख रक्कम, स्मृतिचिन्ह व प्रमाणपत्र असे आहे. सदर पुरस्काराच्या यादीमध्ये कोणत्या वाङ्मय प्रकारास कोणता पुरस्कार प्रदान करण्यात आला आहे, त्याचे नांव, तसेच संबंधित लेखकाचे, पुस्तकाचे व प्रकाशन संस्थेचे नांव आणि पुरस्काराची रक्कम नमूद करण्यात आली असून, पात्र ठरविण्यात आलेल्या ३४ लेखक/ साहित्यिकांच्या नांवाचे विवरणपत्र सोबत जोडत आहे.

३. यासाठी सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी तसेच सहाय्यक लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च “मागणी क्र.झेडएफ - ०२, २२०५ - कला व संस्कृती - ०० - १०२ कला व संस्कृती प्रचालन ०१ (योजनेतर योजना) (०१)(०३) - उत्तम पुस्तकांना उत्तेजन (२२०५ ३१९९) ५० इतर खर्च (योजनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली सन २०२०-२०२१ या वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०१२८१२३०२००७३३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नंदा मा. राऊत)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

२. मा.मंत्री (मराठी भाषा) यांचे खाजगी सचिव / विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,

३. मा.राज्यमंत्री (मराठी भाषा) यांचे खाजगी सचिव / विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद/विधानसभा) यांचे खाजगी सचिव,
५. सचिव, मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, (लेखापरिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखापरिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर,
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
९. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई,
१०. अध्यक्ष / सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई,
११. संचालक, भाषा संचालनालय, बांद्रा, मुंबई,
१२. सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, मुंबई,
१३. संचालक, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई,
१४. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१५. भाषा - ३ (संग्रहार्थ).

विवरणपत्र

शासन निर्णय क्रमांक रावापु-२०२१/प्र.क्र.१/भाषा-३, दिनांक २८ जानेवारी, २०२१ चे सहपत्र

सन २०१९ या वर्षाकरीता उत्कृष्ट मराठी वाङ्मय निर्मितीस स्व.यशवंतराव चव्हाण राज्य वाङ्मय पुरस्कार प्रदान करण्यासाठी पात्र ठरविण्यात आलेल्या लेखक / साहित्यिकांची यादी

अ.क्र.	वाङ्मय प्रकार	पुरस्कार	रक्कम रु.	लेखकाचे नाव	पुस्तकाचे नांव	प्रकाशन संस्था
१.	प्रौढ वाङ्मय - काव्य	कवी केशवसूत पुरस्कार	१,००,०००/-	मंगेश नारायणराव काळे	मायावीये तहरीर	पोएट्रीवाला पेपरवॉल मीडिया अँड पब्लिशिंग प्रा.लि. चे इम्प्रिंट, मुंबई
२.	प्रथम प्रकाशन - काव्य	बहिणाबाई चौधरी पुरस्कार	५०,०००/-	संदीप शिवाजीराव जगदाळे	असो आता चाड	लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
३.	प्रौढ वाङ्मय - नाटक/एकांकिका	राम गणेश गडकरी पुरस्कार	१,००,०००/-	शफाअत खान	गांधी आडवा येतो	पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
४.	प्रथम प्रकाशन - नाटक/एकांकिका	विजय तेंडूलकर पुरस्कार	५०,०००/-	अनुप जत्राटकर	निष्पर्ण पिंपळाच्या छायेत	तेजस पब्लिकेशन, कोल्हापूर
५.	प्रौढ वाङ्मय - कादंबरी	हरी नारायण आपटे पुरस्कार	१,००,०००/-	मनोज बोरगावकर	नदीष्ट	ग्रंथाली, मुंबई
६.	प्रथम प्रकाशन - कादंबरी	श्री.ना.पेंडसे पुरस्कार	५०,०००/-	ज्ञानेश्वर प्रकाश जाधवर	यसन	स्वयंदीप प्रकाशन, पुणे
७.	प्रौढ वाङ्मय - लघुकथा	दिवाकर कृष्ण पुरस्कार	१,००,०००/-	धर्मराज निमसरकर	हुंदक्यांची काहिली	दिलीपराज प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
८.	प्रथम प्रकाशन - लघुकथा	ग.ल.ढोकळ पुरस्कार	५०,०००/-	डॉ. विजय जाधव	अस्वस्थ तांडा	ग्रंथाली, मुंबई
९.	प्रौढ वाङ्मय - ललितगद्य (ललित विज्ञानासह)	अनंत काणेकर पुरस्कार	१,००,०००/-	नयना सहस्रबुद्धे	स्त्रीभान	अमेय प्रकाशन, पुणे
१०.	प्रथम प्रकाशन - ललितगद्य	ताराबाई शिंदे पुरस्कार	५०,०००/-	डॉ. ऐश्वर्या रेवडकर	बिजापूर डायरी	साधना प्रकाशन, पुणे
११.	प्रौढ वाङ्मय - विनोद	श्रीपाद कृष्ण कोल्हटकर पुरस्कार	१,००,०००/-	प्रा.अनिल सोनार	गझल मिस्किली	रजत प्रकाशन, औरंगाबाद

१२.	प्रौढ वाङ्मय - चरित्र	न.चिं.केळकर पुरस्कार	१,००,०००/-	अनीता पाटील	सूर्यकोटि समप्रभ द्रष्टा अणुयात्रिक डॉ. अनिल काकोडकर	मनोविकास प्रकाशन, पुणे
१३.	प्रौढ वाङ्मय -आत्मचरित्र	लक्ष्मीबाई टिळक पुरस्कार	१,००,०००/-	अशोक राणे	सिनेमा पाहणारा माणूस	संधिकाल प्रकाशन, भाईदर
१४.	प्रौढ वाङ्मय - समीक्षा/ वाङ्मयीन संशोधन/ सौंदर्यशास्त्र/ ललितकला आस्वादपर लेखन	श्री. के. क्षीरसागर पुरस्कार	१,००,०००/-	नीलिमा गुंडी	गतकाळाची गाज	मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
१५.	प्रथम प्रकाशन - समीक्षा सौंदर्यशास्त्र	रा.भा.पाटणकर पुरस्कार	५०,०००/-	शिफारस नाही		
१६.	प्रौढ वाङ्मय - राज्यशास्त्र/समाजशास्त्र	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुरस्कार	१,००,०००/-	डॉ. हमीद दाभोलकर	विवेकाच्या वाटेवर	राजहंस प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
१७.	प्रौढ वाङ्मय - इतिहास	शाहू महाराज पुरस्कार	१,००,०००/-	गोपाळ चिप्पलकट्टी	प्राचीन भारतीय संस्कृती: मूलाधारांच्या शोधात	सदामंगल पब्लिकेशन, मुंबई
१८.	प्रौढ वाङ्मय - भाषाशास्त्र/व्याकरण	नरहर कुरुंदकर पुरस्कार	१,००,०००/-	खंडेराव कुलकर्णी	मराठी व्याकरण : स्वरूप व चिकित्सा	पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
१९.	प्रौढ वाङ्मय - विज्ञान व तंत्रज्ञान (संगणक व इंटरनेटसह)	महात्मा ज्योतिराव फुले पुरस्कार	१,००,०००/-	डॉ.व्ही.एन.शिंदे	आवर्त सारणी व मूलद्रव्यांची दुनिया	अक्षर दालन, कोल्हापूर

२०.	प्रौढ वाङ्मय - शेती व शेतीविषयक पुरक व्यवसाय लेखनासह	वसंतराव नाईक पुरस्कार	१,००,०००/-	रमेश जाधव	पोशिद्याचे आख्यान एक प्रश्नोपनिषद	साधना प्रकाशन, पुणे
२१.	प्रौढ वाङ्मय - उपेक्षितांचे साहित्य (वंचित, शोषित, पिडीत, आदिवासी, कष्टकरी, अनुसूचित जाती व नव बौद्ध इत्यादी)	लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे पुरस्कार	१,००,०००/-	डॉ. श्रीपाल सबनीस	आदिवासी प्रतिभावंतांचे मराठी साहित्य	दिलीपराज प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
२२.	प्रौढ वाङ्मय - अर्थशास्त्र व अर्थशास्त्र-विषयक लेखन	सी.डी. देशमुख पुरस्कार	१,००,०००/-	डॉ. गुरुदास नूलकर	अनर्थशास्त्र अर्थशास्त्र पर्यावरण आणि विषमता	मनोविकास प्रकाशन, पुणे
२३.	प्रौढ वाङ्मय - तत्त्वज्ञान व मानसशास्त्र	ना.गो. नांदापूरकर पुरस्कार	१,००,०००/-	मनीषा बाठे	रामदासी मोक्षपट आणि वारकरी मोक्षपट एक तौलनिक मागोवा	समर्थ मिडिया सेंटर, पुणे
२४.	प्रौढ वाङ्मय - शिक्षणशास्त्र	कर्मवीर भाऊराव पाटील पुरस्कार	१,००,०००/-	परेश जयश्री मनोहर व संतोष शेंडकर	शिक्षणकोंडी	रोहन प्रकाशन, पुणे
२५.	प्रौढ वाङ्मय - पर्यावरण	डॉ. पंजाबराव देशमुख पुरस्कार	१,००,०००/-	अच्युत गोडबोले	अनर्थ विकासनीती : सर्वनाशाच्या उंबरठ्यावर ?	मनोविकास प्रकाशन, पुणे
२६.	प्रौढ वाङ्मय - संपादित/ आधारित	रा.ना.चव्हाण पुरस्कार	१,००,०००/-	संपादक श्याम माधव धोंड	कवी अनिल यांची संपूर्ण कविता	विजय प्रकाशन, नागपूर

२७.	प्रौढ वाङ्मय - अनुवादित	तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी पुरस्कार	१,००,०००/-	अनुवादक माधव वझे	प्रायोगिक रंगभूमी : तीन अंक	राजहंस प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
२८.	प्रौढ वाङ्मय - संकीर्ण (क्रीडासह)	भाई माधवराव बागल पुरस्कार	१,००,०००/-	डॉ. सुरेश हावरे	शिदोरी	राजहंस प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
२९.	बालवाङ्मय - कविता	बालकवी पुरस्कार	५०,०००/-	विलास कांतीलाल मोरे	शाळेला सुट्टी लागली रे ss	दिलीपराज प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
३०.	बालवाङ्मय - नाटक व एकांकिका	भा.रा. भागवत पुरस्कार	५०,०००/-	सुनंदा गोरे	नवी प्रतिज्ञा	गोदा प्रकाशन, औरंगाबाद
३१.	बालवाङ्मय - कादंबरी	साने गुरुजी पुरस्कार	५०,०००/-	बबन मिंडे	दौलतबंकी आणि त्याचा खजिना	राजहंस प्रकाशन प्रा.लि., पुणे
३२.	बालवाङ्मय - कथा (छोट्या गोष्टी, परीकथा, लोककथांसह)	राजा मंगळवेढेकर पुरस्कार	५०,०००/-	स्वाती राजे	शोध	रोहन प्रकाशन, पुणे
३३.	बालवाङ्मय - सर्वसामान्य ज्ञान (छंद व शास्त्रे)	यदुनाथ थत्ते पुरस्कार	५०,०००/-	विजय तांबे	बबडू बँकेत	रोहन प्रकाशन, पुणे
३४.	बालवाङ्मय - संकीर्ण	ना.धो. ताम्हणकर पुरस्कार	५०,०००/-	आशा बोकील	अनंत तिची ध्येयासक्ती : बचेंद्रीपाल	आशा बोकील, पुणे
३५.	सरफोजीराजे भोसले बृहन्महाराष्ट्र पुरस्कार	सयाजी महाराज गायकवाड पुरस्कार	१,००,०००/-	अदिती बर्वे	सौदीतले दिवस	पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे